TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2010. gada 29. aprīlī *

Lieta C-446/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Conseil d'État* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 17. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 9. oktobrī, tiesvedībā

***Solgar Vitamin's France***,

***Valorimer SARL***,

***Christian Fenioux***,

***L'Arbre de Vie SARL***,

***Source Claire***,

* Tiesvedības valoda — franču.

***Nord Plantes EURL***,

***RCS Distribution***,

***Ponroy Santé***,

***Syndicat de la Diététique et des Compléments Alimentaires***

pret

***Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Emploi***,

***Ministre de la Santé, de la Jeunesse et des Sports***,

***Ministre de l'Agriculture et de la Pêche***,

piedaloties

***Syndicat de la Diététique et des Compléments Alimentaires***.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), Dž. Arestis [*G. Arestis*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerāladvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Solgar Vitamin's France Valorimer SARL*, K. Fenio [*Fenioux*], *L'Arbre de Vie SARL*, *Source Claire*, *Nord Plantes EURL*, *RCS Distribution* un *Ponroy Santé* vārdā — P. Bešers [*P. Beucher*], *avocat*,

— *Syndicat de la Diététique et des Compléments Alimentaires* vārdā — Ž. K. Andrē [*J.-C. André*], *avocat*,

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un A. Adams [*A. Adam*], kā arī R. Lūsli-Suransa [*R. Loosli-Surrans*], pārstāvji,

— Polijas valdības vārdā — M. Dovgelevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — L. Pinjataro Nolina [*L. Pignataro-Nolin*] un M. Ovsjanija-Hornunga [*M. Owsiany-Hornung*], pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2009. gada 17. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 10. jūnija Direktīvas 2002/46/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz uztura bagātinātājiem (OV L 183, 51. lpp.) 5., 11. un 12. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedības starp *Solgar Vitamin's France*, *Valorimer SARL*, K. Fenio, *L'Arbre de Vie SARL*, *Source Claire*, *Nord Plantes EURL*, *RCS Distribution et Ponroy Santé* (turpmāk tekstā visi kopā — "prasītāji pamata lietā"), kā arī *Syndicat de la Diététique et des Compléments Alimentaires* (turpmāk tekstā — "*SDCA*") un ekonomikas, finanšu un nodarbinātības ministru, veselības, jaunatnes lietu un sporta lietu ministru un lauksaimniecības un zvejniecības ministru ietvaros par 2006. gada 9. maija starpministriju lēmumu par uzturvielām, kuras var tikt izmantotas uztura bagātinātāju ražošanā (2006. gada 28. maija *JORF*, 7977. lpp.; turpmāk tekstā — "2006. gada 9. maija lēmums").

**Atbilstošās tiesību normas**

*Savienības tiesiskais regulējums*

3 Saskaņā ar Direktīvas 2002/46 preambulas pirmo, otro, piekto, trīspadsmito, četrpadsmito un sešpadsmito apsvērumu:

"(1) Kopienā realizē aizvien lielāku daudzumu produktu, kas ir pārtika ar koncentrētām uzturvielām un ko piedāvā, lai papildinātu uzturvielas, kuras uzņem ar parasto uzturu.

(2) Šo produktu jomu dalībvalstīs regulē atšķirīgi valstu noteikumi, kas var kavēt to brīvu apriti, radīt nevienādus konkurences apstākļus un tādējādi tieši ietekmēt iekšējā tirgus darbību. Tādēļ ir jāpieņem Kopienas noteikumi attiecībā uz šiem produktiem, ko realizē kā pārtikas produktus.

[..]

(5) Lai nodrošinātu augsta līmeņa patērētāju aizsardzību un atvieglotu izvēli, tirgū laistajiem produktiem ir jābūt drošiem un uz tiem jābūt piemērotām un atbilstīgām etiķetēm.

[..]

(13) Pārmērīga vitamīnu un minerālvielu uzņemšana var radīt pretēju efektu, un tādēļ ir attiecīgi jānosaka to maksimālais drošais daudzums uztura bagātinātājos. Šim daudzumam ir jānodrošina tas, ka produkta normāla lietošana saskaņā ar ražotāja sniegtajām lietošanas pamācībām ir patērētājam droša.

(14) Tādēļ, nosakot maksimālo daudzumu, būtu jāņem vērā vitamīnu un minerālvielu augstākais drošais daudzums, kas noteikts ar zinātnisko riska novērtējumu, pamatojoties uz vispārpieņemtiem zinātniskiem datiem, kā arī šo uzturvielu uzņemšana parastā uzturā. Nosakot maksimālos daudzumus, pienācīgi būtu jāņem vērā arī standarta uzņemšanas daudzumi.

[..]

(16) Uztura bagātinātājos ietverto vitamīnu un minerālvielu konkrētā maksimālā un minimālā daudzuma noteikšana, ņemot vērā šajā direktīvā izstrādātos kritērijus un atbilstīgu zinātnisku informāciju, būtu izpildes pasākums, un tas būtu jāuztic Komisijai."

4 Direktīvas 2002/46 1. panta 1. punktā ir noteikts:

"Šī direktīva attiecas uz uztura bagātinātājiem, kurus realizē un noformē kā pārtikas produktus. Šos produktus galapatērētājam piegādā tikai fasētā veidā."

5 Šīs direktīvas 2. pants ir izteikts šādi:

"Šajā direktīvā:

a) "uztura bagātinātāji" ir pārtikas produkti parastā uztura papildināšanai un [..] ir koncentrētas uzturvielas vai citas vielas ar uzturvērtību vai fizioloģisku ietekmi, atsevišķi vai kombinācijās, un ko [tos] pārdod devās, tas ir, kapsulu, pastilu, tablešu, dražeju veidā un citos līdzīgos veidos, pulvera maisiņos, ampulās, pilināmās pudelītēs un citā līdzīgā šķidruma un pulvera veidā, kas paredzēts uzņemšanai mazos un nomērītos daudzumos;

b) "uzturvielas" ir šādas vielas:

i) vitamīni;

ii) minerālvielas."

6 Minētās direktīvas 3. pantā ir noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina to, ka uztura bagātinātājus Kopienā var realizēt tikai tad, ja tie atbilst šajā direktīvā izstrādātajiem noteikumiem."

7 Šīs pašas direktīvas 5. pantā ir noteikts:

"1. Maksimālo uztura bagātinātājos esošo vitamīnu un minerālvielu daudzumu dienas patēriņam, ko iesaka ražotājs, nosaka, ņemot vērā šādus apsvērumus:

a) augstāko drošo daudzumu, kas noteikts ar zinātnisko riska novērtējumu, pamatojoties uz vispārpieņemtiem zinātniskiem datiem, attiecīgi ņemot vērā dažādu patērētāju grupu dažādās jutības pakāpes;

b) vitamīnu un minerālvielu uzņemšanu no citiem uztura avotiem.

2. Nosakot 1. punktā minēto maksimālo daudzumu, pienācīgi ņem vērā arī iedzīvotāju vitamīnu un minerālvielu uzņemšanas standartdevas.

3. Lai nodrošinātu to, ka uztura bagātinātājos ir nozīmīgs daudzums vitamīnu un minerālvielu, attiecīgi nosaka minimālo ikdienas patēriņa daudzumu, ko iesaka ražotājs.

4. Maksimālo un minimālo vitamīnu un minerālvielu daudzumu, kas minēts 1., 2. un 3. punktā, pieņem saskaņā ar 13. panta 2. punktā izstrādāto kārtību."

8 Direktīvas 2002/46 11. pantā ir noteikts:

"1. Neskarot 4. panta 7. punktu, dalībvalstis sakarā ar produktu sastāvu, ražošanas specifikācijām, noformējumu vai marķēšanu neaizliedz un neierobežo to 1. pantā minēto produktu tirdzniecību, kuri atbilst šīs direktīvas prasībām un, ja nepieciešams, Kopienas tiesību aktiem, kas pieņemti šīs direktīvas izpildei.

2. Neskarot [EK] Līgumu, jo īpaši tā 28. un 30. pantu, 1. punkts neiespaido valstu noteikumus, kas ir piemērojami, kamēr saskaņā ar šo direktīvu nav pieņemti Kopienas tiesību akti."

9 Saskaņā ar šīs direktīvas 12. pantu:

"1. Ja sakarā ar jaunu informāciju vai esošās informācijas atkārtotu pārbaudi, kas veikta pēc šīs direktīvas vai kāda Kopienas izpildes tiesību akta pieņemšanas,

dalībvalstij ir pietiekams pamats secināt, ka kāds no 1. pantā minētajiem produktiem apdraud veselību, lai gan tas atbilst minētajai direktīvai un minētajiem tiesību aktiem, šī dalībvalsts var uz laiku atlikt vai ierobežot attiecīgo noteikumu piemērošanu tās teritorijā. Tā par to nekavējoties informē pārējās dalībvalstis un Komisiju un pamato savu lēmumu.

2. Komisija pēc iespējas drīz pārbauda attiecīgās dalībvalsts pamatojumu un konsultējas ar dalībvalstīm Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajā komitejā, un tad nekavējoties izsaka savu atzinumu un veic vajadzīgos pasākumus.

3. Ja Komisija uzskata, ka šajā direktīvā vai Kopienas izpildes tiesību aktos ir nepieciešami grozījumi, lai varētu pārvarēt 1. punktā minētās grūtības un nodrošinātu veselības aizsardzību, tā sāk 13. panta 2. punktā minēto procedūru, lai šos grozījumus pieņemtu. Dalībvalsts, kura ir pieņēmusi aizsardzības pasākumus, tādā gadījumā tos var saglabāt līdz brīdim, kamēr pieņem grozījumus."

10 Minētās direktīvas 13. pantā ir noteikts:

"1. Komisijai palīdz Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 178/2002 [Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regula, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1. lpp.)] (turpmāk tekstā — "Komiteja").

2. Ja ir norāde uz šo punktu, piemēro [Padomes 1999. gada 28. jūnija] Lēmuma 1999/468/EK [ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību (OV L 184, 23. lpp.)] 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu."

11 Saskaņā ar Direktīvas 2002/46 15. panta pirmo daļu dalībvalstīs līdz 2003. gada 31. jūlijam jāstājas spēkā normatīviem un administratīviem akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, un par to tūlīt ir jāinformē Komisija.

12 Direktīvas 2002/46 I un II pielikumā ir attiecīgi uzskaitīti "vitamīni un minerālvielas, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā" un "vitamīni un minerālvielas [vitamīnu un minerālvielu sastāvdaļas], ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā".

*Valsts tiesiskais regulējums*

13 2006. gada 9. maija lēmumā, kurš ir pieņemts, piemērojot 2006. gada 20. marta Dekrēta Nr. 2006–352 par uztura bagātinātājiem (2006. gada 25. marta *JORF*, 4543. lpp.) 5. pantu, ir noteikts to vitamīnu un minerālvielu saraksts, ko var izmantot uztura

bagātinātāju ražošanā, kā arī maksimālās dienas devas, kuras nedrīkst pārsniegt, izmantojot šos vitamīnus un minerālvielas.

14 Attiecībā uz fluoru 2006. gada 9. maija lēmuma III pielikumā šīs minerālvielas maksimālā dienas deva ir noteikta 0 mg.

**Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi**

15 Ar prasību pieteikumiem, kuri iesniedzējtiesā tika iesniegti 2006. gada 11., 13., 17., 18., 24. un 28. jūlijā, prasītāji pamata lietā un *SDCA* lūdza atcelt 2006. gada 9. maija lēmumu. *SDCA* turklāt iestājās lietā, atbalstot prasītājus pamata lietā.

16 Prasītāji pamata lietā un *SDCA* galvenokārt norāda, ka Direktīva 2002/46 rada šķērsli tam, lai tiktu paredzēti jebkādi valsts pasākumi, nosakot uztura bagātinātājos iekļautu vitamīnu un minerālvielu maksimālo un minimālo daudzumu.

17 Katrā ziņā prasītāji pamata lietā apstrīd 2006. gada 9. maija lēmumā paredzētos noteikumus par vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo dienas devu noteikšanu.

18 Šādos apstākļos *Conseil d'État* [Valsts Padome] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Direktīva 2002/46], īpaši tās 5. panta 4. punkts un 11. panta 2. punkts, ir jāinterpretē tādējādi, ka principā Komisijai ir jānosaka maksimālais uztura bagātinātājos iekļauto vitamīnu un minerālvielu daudzums, savukārt laikā, kamēr Komisija nav pieņēmusi attiecīgo Kopienu tiesību aktu, dalībvalstis var noteikt tiesisko regulējumu šajā jomā?

2) Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša:

a) vai dalībvalstīm, ja tām šo maksimālo daudzumu noteikšanai ir jāievēro [EKL] 28. un 30. panta nosacījumi, ir jāņem vērā arī Direktīvas [2002/46] 5. pantā noteiktie kritēriji, tostarp prasība, pamatojoties uz vispārpieņemtiem zinātniskiem datiem, novērtēt risku jomā, kurai joprojām ir raksturīga zināma neskaidrība;

b) vai dalībvalsts, ja, kā tas ir fluora gadījumā, nav iespējams precīzi noteikt vitamīnu un minerālvielu daudzumu, kurš tiek iegūts no citiem pārtikas avotiem, īpaši dzeramā ūdens, var noteikt maksimālo robežu katrai iedzīvotāju grupai atkarībā no teritorijas? Vai tā šajā gadījumā, pastāvot riskam, var noteikt daudzumu nulles procentu apmērā, neizmantojot Direktīvas [2002/46] 12. pantā noteikto drošības procedūru;

c) vai gadījumā, ja, nosakot maksimālos daudzumus, ir iespējams ņemt vērā atšķirības starp dažādu patērētāju grupu jutības pakāpēm saskaņā

ar Direktīvas [2002/46] 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, dalībvalsts var pamatoties arī uz to, ka pasākums, kurš attiektos tikai uz to sabiedrības daļu, kura ir īpaši pakļauta riskam, piemēram, piestiprinot piemērotas etiķetes, varētu atturēt šo grupu lietot uzturvielas, kurām, tās lietojot nelielās devās, ir labvēlīga iedarbība uz šo grupu? Vai dēļ tā, ka ir šādas atšķirības jutībā, visiem iedzīvotājiem var tikt noteikts maksimālais daudzums, kurš ir piemērots jutīgai iedzīvotāju daļai, īpaši bērniem;

d) cik lielā apmērā var tikt noteiktas maksimālās robežas, nepastāvot drošības ierobežojumiem, gadījumā, ja nav noteikts apdraudējums veselībai? Vispārēji, cik lielā apmērā un kādos apstākļos kritēriju, kuri ir jāņem vērā, līdzsvarošanas rezultātā var tikt noteiktas maksimālās robežas, kuras ir ievērojami zemākas par šīm uzturvielām pieļaujamo drošības līmeni?"

**Par prejudiciālajiem jautājumiem**

*Par pirmo jautājumu*

19 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīva 2002/46 ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm joprojām ir pilnvaras noteikt tiesisko regulējumu par vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu tikmēr, kamēr šo daudzumu nav noteikusi Komisija.

20 No minētās direktīvas 5. panta 4. punkta izriet, ka vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo un minimālo daudzumu nosaka Komisija, izmantojot šīs pašas direktīvas 13. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

21 Nav šaubu, ka Komisija minēto daudzumu vēl nav noteikusi.

22 Tiesa šajā ziņā jau ir noteikusi, ka saskaņā ar Direktīvas 2002/46 11. panta 2. punktu, ja nepastāv šajā direktīvā paredzētais īpašais Savienības tiesiskais regulējums, neskarot Līguma noteikumus, var piemērot valsts tiesību normas (skat. 2007. gada 15. novembra spriedumu lietā C-319/05 Komisija/Vācija, Krājums, I-9811. lpp., 84. punkts).

23 Tādējādi, neskarot Līgumu, ja Komisija nav īstenojusi pasākumus, ar kuriem atbilstoši minētās direktīvas 5. panta 4. punktam tiek noteikts vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālais un minimālais daudzums, ir piemērojami valsts noteikumi, ar kuriem ir noteikts šis daudzums.

24 Šādos apstākļos uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 2002/46 ir jāinterpretē tādējādi, ka, neskarot Līgumu, dalībvalstīm joprojām ir pilnvaras noteikt tiesisko regulējumu par vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu tikmēr, kamēr Komisija šo daudzumu nav noteikusi saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 4. punktu.

*Par otrā jautājuma a) apakšpunktu*

25 Ar otrā jautājuma a) apakšpunktu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai papildus pienākumam ievērot EKL 28. un 30. pantu dalībvalstīm ir arī pienākums ievērot Direktīvas 2002/46 5. panta apstākļus, tostarp prasību, pamatojoties uz vispārpieņemtiem

zinātniskiem datiem, novērtēt risku, lai noteiktu vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu.

26 Pat ja dalībvalstīm joprojām ir pilnvaras noteikt tiesisko regulējumu par šo daudzumu tikmēr, kamēr Komisija šo pašu daudzumu nav noteikusi atbilstoši minētās direktīvas 5. panta 4. punktam, tām tomēr, veicot šīs pilnvaras, ir jāievēro Savienības tiesības.

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka dalībvalsts pienākums veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai sasniegtu direktīvā noteikto rezultātu, ir saistošs pienākums, kas tai uzlikts ar EKL 249. panta trešo daļu un pašu direktīvu (1997. gada 18. decembra spriedums lietā C-129/96 *Inter-Environnement Wallonie*, *Recueil*, I-7411. lpp., 40. punkts).

28 Tomēr, ja dalībvalstis neņemtu vērā Direktīvas 2002/46 5. pantā norādītos apstākļus, šajā direktīvā noteiktais rezultāts netiktu apdraudēts, ja, gaidot, ka Komisija saskaņā ar šīs tiesību normas 4. punktu pieņems vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu, tās to noteiktu pašas.

29 Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punkts ir pamata tiesību norma attiecībā uz vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālā daudzuma noteikšanu, jo tajā ir uzskaitīti apstākļi, kuri ir jāņem vērā, nosakot šo daudzumu.

30 Ar šiem apstākļiem tiek veikts "riska novērtējums" Regulas Nr. 178/2002 izpratnē, kura saskaņā ar tās 1. panta 2. punktu ir piemērojama visiem pasākumiem, kuri attiecas uz pārtikas drošību, tostarp tiem, kuri tiek veikti dalībvalstu līmenī.

31 Turklāt no Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punkta, lasot tos kopā ar šīs direktīvas preambulas trīspadsmito un četrpadsmito apsvērumu, izriet, ka vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālā daudzuma noteikšanas, pamatojoties uz minētajiem apstākļiem, mērķis ir cilvēku veselības aizsardzības nodrošināšana.

32 Šādos apstākļos uz otrā jautājuma a) apakšpunktā jautāto ir jāatbild, ka papildus pienākumam ievērot EKL 28. un 30. pantu dalībvalstīm ir arī pienākums ievērot Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punktā ietvertos apstākļus, tostarp prasību, pamatojoties uz vispārpieņemtiem zinātniskiem datiem, novērtēt risku, lai noteiktu vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu, gaidot, kamēr Komisija šo daudzumu nosaka, pamatojoties uz minētā 5. panta 4. punktu.

*Par otrā jautājuma b) apakšpunktu*

33 Ar otrā jautājuma b) apakšpunktu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai gadījumā, ja nav iespējams precīzi noteikt vitamīnu un minerālvielu daudzumu, kurš tiek iegūts no citiem pārtikas avotiem, dalībvalsts, pastāvot riskam, var noteikt minerālvielas, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu nulles procentu apmērā, neizmantojot Direktīvas 2002/46 12. pantā noteikto procedūru.

34 Šis jautājums, kura pamatā ir premisa, kas izriet no iesniedzējtiesas vērtējuma, ka nav iespējams precīzi noteikt fluora daudzumu, kurš tiek iegūts no dažādiem pārtikas avotiem, izriet no tā, ka Francijas valsts iestādes ar 2006. gada 9. maija lēmumu šīs minerālvielas maksimālo dienas devu ir noteikušas 0 mg apmērā.

35 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalstīm, ja netiek veikta saskaņošana un tiktāl, ciktāl pašreizējos zinātniskajos pētījumos joprojām pastāv neskaidrības, ir jāizlemj, cik lielā mērā ir paredzēts nodrošināt personu veselības un dzīvības aizsardzību un vai ir jāizvirza prasība par iepriekšējas atļaujas saņemšanu pārtikas produktu laišanai tirgū, katrā ziņā ņemot vērā prasības par brīvu preču apriti Eiropas Savienībā (2003. gada 23. septembra spriedums lietā C-192/01 Komisija/Dānija, *Recueil*, I-9693. lpp., 42. punkts, un 2004. gada 5. februāra spriedums lietā C-24/00 Komisija/Francija, *Recueil*, I-1277. lpp., 49. punkts).

36 Šī rīcības brīvība attiecībā uz veselības aizsardzību ir īpaši būtiska, ja ir pierādīts, ka pašreizējos zinātniskajos pētījumos ir neskaidrības par atsevišķām vielām, kuras pašas par sevi parasti nav kaitīgas, bet kuru pārmērīga lietošana kopā ar pārtiku, kuras sastāvu nevar paredzēt vai kontrolēt, var izraisīt atsevišķas kaitīgas sekas (iepriekš minētie spriedumi lietā Komisija/Dānija, 43. punkts, un lietā Komisija/Francija, 50. punkts).

37 Turklāt ir jāatgādina, kā tika nospriests šī sprieduma 24. un 32. punktā, ka tik ilgi, kamēr Komisija saskaņā ar Direktīvas 2002/46 5. panta 4. punktu nav noteikusi vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu, dalībvalstīm joprojām ir pilnvaras noteikt šo daudzumu un tām, veicot šīs pilnvaras, ir jāievēro minētā 5. panta 1. un 2. punktā noteiktie apstākļi.

38 Saskaņā ar Direktīvas 2002/46 3. pantu Savienībā var realizēt tikai tos uztura bagātinātājus, kuri atbilst šajā direktīvā ietvertajiem noteikumiem.

39 Turklāt saskaņā ar minētās direktīvas 11. panta 1. punktu dalībvalstis nevar aizliegt vai ierobežot to uztura bagātinātāju tirdzniecību, kuri atbilst šīs direktīvas prasībām un, ja nepieciešams, Savienības tiesību aktiem, kas pieņemti šīs direktīvas izpildei, saistībā ar šo uztura bagātinātāju sastāvu, ražošanas specifikācijām, noformējumu vai marķēšanu.

40 Dalībvalstīm ir vienīgi ierobežotas iespējas ierobežot šādu uztura bagātinātāju tirdzniecību. Direktīvas 2002/46 12. pantā ir paredzēts, ka, ja dalībvalstij saistībā ar jaunu informāciju vai esošās informācijas atkārtotu pārbaudi, kas veikta pēc šīs direktīvas vai kāda Savienības šīs direktīvas izpildes tiesību akta pieņemšanas, ir pietiekams pamats secināt, ka uztura bagātinātāja izmantošana apdraud cilvēku veselību, lai gan šis uztura bagātinātājs atbilst minētajai direktīvai vai minētajiem Savienības tiesību aktiem, šī dalībvalsts var uz laiku atlikt vai ierobežot attiecīgo noteikumu piemērošanu tās teritorijā.

41 Tādējādi Direktīvas 2002/46 12. panta piemērošana ir atkarīga no šīs direktīvas, īpaši tās 5. panta, īstenošanas, proti, tā, lai Komisija noteiktu šajā pantā paredzēto maksimālo daudzumu.

42 Tā kā Komisija minēto maksimālo daudzumu vēl nav noteikusi, minētais 12. pants nav piemērojams.

43 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Direktīvas 2002/46 5. pantā paredzētais maksimālais daudzums ir jānosaka, pamatojoties uz šajā tiesību normā ietvertajiem apstākļiem.

44 Šādā kontekstā nevar tikt izslēgts, ka, ņemot vērā vienu vai vairākus no Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punktā ietvertajiem apstākļiem, vitamīna vai minerālvielas, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālā daudzuma vērtība var tikt noteikta ļoti neliela, pat nulles apmērā, kaut arī šis vitamīns vai minerālviela ir daļa no minētās direktīvas I pielikumā uzskaitītajiem vitamīniem un minerālvielām, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā.

45 Īpaši Direktīvas 2002/46 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir norādīts, ka minēto maksimālo daudzumu nosaka atbilstoši dienas patēriņam, ko iesaka ražotājs, ņemot vērā vitamīnu un minerālvielu uzņemšanu no citiem uztura avotiem.

46 Līdz ar to šajā tiesību normā paredzēts, ka tādā situācijā, kāda tiek aplūkota pamata lietā, kad, nosakot maksimālo fluora daudzumu, kuru var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, kā uzskata iesniedzējtiesa, nav iespējams precīzi noteikt fluora daudzumu, kas tiek iegūts no citiem pārtikas avotiem, tiek ņemts vērā risks, ka šie daudzumi sasniedz maksimālo šai minerālvielai noteikto drošības līmeni.

47 Šādā situācijā, ņemot vērā šādu risku, fluora, kuru var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālais daudzums var tikt noteikts nulles vērtībā.

48 Šādos apstākļos uz otrā jautājuma b) apakšpunktā jautāto ir jāatbild, ka Direktīva 2002/46 ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā, kāda tiek aplūkota pamata lietā, kad, nosakot minerālvielas, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo

daudzumu, nav iespējams precīzi aprēķināt šīs minerālvielas daudzumu, kas tiek iegūts no citiem pārtikas avotiem, un tikmēr, kamēr Komisija saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 4. punktu nav noteikusi vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu, ja pastāv risks, ka šis daudzums sasniedz augstāko šai attiecīgajai minerālvielai noteikto drošības līmeni, un ar nosacījumu, ka tiek ievērots EKL 28. un 30. pants, dalībvalsts var noteikt minēto maksimālo daudzumu nulles vērtībā, neizmantojot šīs direktīvas 12. pantā paredzēto procedūru.

*Par otrā jautājuma c) apakšpunktu*

49 Ar otrā jautājuma c) apakšpunktu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai tad, ja Direktīvas 2002/46 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka, nosakot vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu, tiek ņemtas vērā atšķirības starp dažādu patērētāju grupu jutības pakāpēm, dalībvalsts, lai noteiktu šo daudzumu, var ņemt vērā arī, ka tāds pasākums, kurš attiecas tikai uz patērētāju daļu, kura ir īpaši pakļauta riskam, piemēram, piemērotu etiķešu izmantošana, varētu atturēt šo grupu lietot uzturvielas, kurām, tās lietojot nelielās devās, ir labvēlīga iedarbība uz šo grupu, un vai tā dēļ, ka šādas atšķirības jutībā tiek ņemtas vērā, visiem iedzīvotājiem var tikt noteikts tāds maksimālais daudzums, kurš ir piemērots jutīgu patērētāju daļai, īpaši bērniem.

50 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka apstāklis, ka piemērotas etiķetes varētu atturēt patērētāju grupu, kurai šīs etiķetes ir adresētas, izmantot uzturvielu, kurai, to lietojot nelielās devās, ir labvēlīga iedarbība uz šo grupu, nav to apstākļu vidū, kuri ir minēti Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punktā, kuri ir jāņem vērā, lai noteiktu vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu.

51 Turklāt ir jāatgādina, ka piemērota etiķete, ar kuru patērētāji tiek informēti par [ar vitamīniem] bagātinātu pārtikas produktu raksturu, sastāvdaļām un īpašībām, var ļaut patērētājiem, kuriem draud pārlieku liela šiem produktiem pievienotās uzturvielas uzņemšana, pašiem izlemt, vai to lietot (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija, 75. punkts), un šis risinājums mazāk ierobežo preču brīvu apriti, vienlaicīgi atbilstot cilvēku veselības aizsardzības mērķim (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Vācija, 95. punkts).

52 Tāpat no Direktīvas 2002/46 preambulas piektā apsvēruma izriet, ka piemērota un adekvāta etiķešu izmantošana veicina paaugstināta patērētāju aizsardzības līmeņa nodrošināšanu un atvieglo patērētāju izvēli.

53 Attiecībā uz iespēju, ņemot vērā atšķirības starp dažādu patērētāju grupu jutīguma pakāpēm, piemērot visiem iedzīvotājiem tādu maksimālo daudzumu, kurš ir pielāgots jutīgai patērētāju grupai, piemēram, bērniem, jānorāda, ka minētās atšķirības ir apstāklis, kuru saskaņā ar Direktīvas 2002/46 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu var ņemt vērā tāda risku zinātniskā novērtējuma ietvaros, kura mērķis ir noteikt augstāko drošības līmeni vitamīniem un minerālvielām.

54 Īstenojot savu rīcības brīvību attiecībā uz sabiedrības veselības aizsardzību, dalībvalstīm ir jāievēro samērīguma princips. Tādējādi līdzekļi, ko tās izvēlas, nevar pārsniegt to, kas ir faktiski vajadzīgs, lai nodrošinātu cilvēku veselības aizsardzību vai imperatīvo prasību par, piemēram, patērētāju aizsardzību ievērošanu. Šiem pasākumiem ir jābūt samērīgiem ar izvirzīto mērķi, kuru nevarētu sasniegt ar pasākumiem, kas mazākā mērā ierobežotu Savienības iekšējo tirdzniecību (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā Komisija/Dānija, 45. punkts; lietā Komisija/Francija, 52. punkts, un lietā Komisija/Vācija, 87. punkts).

55 Turklāt valsts iestādēm, ņemot vērā valsts tradīcijas attiecībā uz pārtiku un ievērojot starptautiskos zinātniskos pētījumus, ir jāpierāda, ka to tiesiskais regulējums ir vajadzīgs, lai faktiski aizsargātu EKL 30. pantā paredzētās intereses, it īpaši, ka attiecīgo izstrādājumu tirdzniecība rada reālu veselības apdraudējumu (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā Komisija/Dānija, 46. punkts, un lietā Komisija/Francija, 53. punkts).

56 Līdz ar to ir jānosaka, ka, ņemot vērā valsts tradīcijas attiecībā uz pārtiku un ievērojot starptautiskos zinātniskos pētījumus, pasākums, ar kuru visiem iedzīvotājiem tiek piemērots tāds maksimālais daudzums, kurš ir pielāgots jutīgai patērētāju grupai, piemēram, bērniem, ir nepieciešams, lai aizsargātu to personu veselību, kuras ietilpst šajā grupā, tādu uztura bagātinātāju tirgošana, kurā uzturvielu daudzums pārsniegtu šo maksimālo daudzumu, radītu patiesu risku sabiedrības veselībai un šo mērķi nevar sasniegt, piemērojot mazāk ierobežojošus pasākumus tirdzniecībai Savienības iekšienē.

57 Šādā kontekstā iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai atbilstošas etiķetes, ar kurām patērētājs tiek informēts par attiecīgo uztura bagātinātāju raksturu, saturu un īpašībām, ir pietiekams pasākums, kas ļauj nodrošināt šo personu veselības aizsardzību, īpaši, lai izvairītos no bīstamām sekām saistībā ar attiecīgo uzturvielu pārmērīgu lietošanu.

58 Šajā sakarā papildus šī sprieduma 51. un 55. punktā minētajiem apstākļiem ir jāatgādina, ka saskaņā ar Komisijas 2003. gada 16. maija Direktīvas 2003/40/EK, ar ko izveido dabīgo minerālūdeņu sastāvdaļu sarakstu, nosaka to koncentrācijas robežvērtības un marķēšanas prasības un paredz nosacījumus ar ozonu bagātināta gaisa izmantošanai dabīgo minerālūdeņu un avota ūdens apstrādei (OV L 126, 34. lpp.), preambulas sesto

apsvērumu, lai pasargātu zīdaiņus un mazus bērnus, kuriem ir vislielākais fluorozes risks, lietotājam labi saredzamā vietā uz marķējuma ir jābūt norādei, ja fluora līmenis dabīgajā minerālūdenī pārsniedz Pasaules Veselības organizācijas ieteikto līmeni.

59 Direktīvas 2003/40 4. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dabīgajam minerālūdenim, ja tas satur vairāk nekā 1,5 mg/l fluora, marķējumā jābūt norādei "satur vairāk nekā 1,5 mg/l fluora: nav piemērots regulārai lietošanai zīdaiņu un bērnu līdz 7 gadu vecumam uzturā". 4. panta 2. punktā ir piebilde, ka šī norāde ir jāizvieto tirdzniecības nosaukuma tiešā tuvumā ar skaidri saredzamiem burtiem.

60 Šādā kontekstā jāatgādina arī, ka dalībvalsts iedzīvotāju uztura vajadzības kritērijam var būt nozīme tās detalizētā vērtējumā par risku, ko uzturvielu pievienošana pārtikas produktiem var radīt sabiedrības veselībai, taču šādas vajadzības neesamība pati par sevi nevar attaisnot tādu pārtikas produktu pilnīgu aizliegumu, pamatojoties uz EKL 30. pantu, kas likumīgi ražoti un/vai tirgoti citās dalībvalstīs (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā Komisija/Dānija, 54. punkts, un lietā Komisija/Francija, 59. un 60. punkts, kā arī 2005. gada 9. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-211/03, C-299/03 un no C-316/03 līdz C-318/03 *HLH Warenvertrieb* un *Orthica*, Krājums, I-5141. lpp., 69. punkts).

61 Šādos apstākļos uz otrā jautājuma c) apakšpunktā jautāto ir jāatbild, ka Direktīvas 2002/46 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas, ka atbilstoša etiķete varētu atturēt patērētāju grupu, kurai tā ir paredzēta, izmantot uzturvielu, kurai, to lietojot nelielās devās, ir labvēlīga iedarbība uz šo grupu, nav svarīgs apstāklis vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālā daudzuma noteikšanai. Atšķirību starp dažādu patērētāju grupu jutības līmeņiem ņemšana vērā var ļaut dalībvalstij piemērot visiem iedzīvotājiem tādu maksimālo daudzumu, kurš ir pielāgots īpašai patērētāju grupai, piemēram, bērniem, vienīgi tad, ja šis pasākums ir

ierobežots ar to, kas ir nepieciešams, lai nodrošināto to personu veselības aizsardzību, kuras ietilpst šajā grupā, ja minētais pasākums ir samērīgs ar noteikto mērķi un ja šo mērķi nevar sasniegt, piemērojot mazāk ierobežojošus pasākumus tirdzniecībai Savienības iekšienē, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

*Par otrā jautājuma d) apakšpunktu*

62 Ar otrā jautājuma d) apakšpunktu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai var tikt noteikts vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālais daudzums, lai gan, tā kā nav noteikts apdraudējums veselībai, šīm uzturvielām nav noteikts augstākais drošais daudzums, un, vispārīgāk, cik lielā mērā un ar kādiem nosacījumiem būtu iespējams noteikt šo maksimālo daudzumu līmenī, kurš būtu ievērojami zemāks par šīm uzturvielām pieļaujamo augstāko daudzumu.

63 Jāatgādina, ka vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālais daudzums, kā tika noteikts šī sprieduma 32. punktā, ir jāpamato ar Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punktā ietvertajiem apstākļiem.

64 Šajā sakarā saskaņā ar minētā 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu šo daudzumu nosaka dienas patēriņam, ko iesaka ražotājs, ņemot vērā augstāko drošo daudzumu vitamīniem un minerālvielām, kas noteikts ar zinātnisko riska novērtējumu, pamatojoties

uz vispārpieņemtiem zinātniskiem datiem, attiecīgi ņemot vērā dažādu patērētāju grupu dažādās jutības pakāpes.

65 No tā izriet, ka minētā daudzuma noteikšana ir jāpamato, ņemot vērā augstāko drošo daudzumu, kas attiecīgajiem vitamīniem un minerālvielām ir noteikts, veicot zinātnisku riska personu veselībai izvērtējumu, pamatojoties uz būtiskiem zinātniskiem datiem, nevis uz vienkārši hipotētiskiem apsvērumiem.

66 Vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālā daudzuma noteikšana, ja, tā kā nav apdraudējuma personu veselībai, šīm uzturvielām pēc šāda zinātniska novērtējuma nav noteikts augstākais drošais daudzums, neatbilst šai prasībai.

67 Šādi, lai gan, šādam apdraudējumam neesot, netika noteikts šis daudzums, veicot zinātnisku riska novērtējumu, varēja tikt atklāts, ka pastāv zinātniskas neskaidrības par patiesa riska sabiedrības veselībai esamību vai pakāpi. Šādos apstākļos ir jāpiekrīt, ka dalībvalsts saskaņā ar piesardzības principu var ieviest aizsardzības pasākumus, negaidot, kamēr šī riska esamība un pakāpe tiek pierādīta pilnībā. Tomēr riska novērtējums nevar balstīties tikai uz pieņēmumiem (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā Komisija/Dānija, 49. punkts, un lietā Komisija/Francija, 56. punkts).

68 Novērtējot attiecīgo risku, ir svarīgas ne tikai konkrētās atsevišķa produkta, kurš satur konkrētu atbilstošo uzturvielu daudzumu, tirdzniecības sekas. Būtu jāņem vērā

arī sekas, ko izraisa vairāku dabīgu vai mākslīgu atsevišķas uzturvielas avotu esamība tirgū, kopā ar sekām, ko izraisa iespējamā pienācīgi paredzamu papildu avotu esamība nākotnē (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Dānija, 50. punkts).

69 Vairākos gadījumos šo apstākļu novērtējums pierādītu, ka šajā ziņā ir liela zinātnisko un praktisko neskaidrību pakāpe. Pareizi piemērot piesardzības principu nozīmē, pirmkārt, identificēt iespējamo negatīvo ietekmi uz veselību, ko var izraisīt atsevišķas uzturvielas, un, otrkārt, vispārēji izvērtēt risku veselībai, pamatojoties uz uzticamākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem un jaunākajiem starptautisko pētījumu rezultātiem (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Dānija, 51. punkts).

70 Ja izrādās, ka veikto pētījumu rezultātu nepietiekamības, nepārliecinošā rakstura vai neprecizitātes dēļ nav iespējams skaidri noteikt atsevišķa riska esamību vai pakāpi, bet gadījumā, ja risks iestātos, pastāv iespējamība, ka var rasties reāls kaitējums sabiedrības veselībai, piesardzības princips pieļauj ierobežojošu pasākumu ieviešanu, ja vien tie nav diskriminējoši un ir objektīvi (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Dānija, 52. un 53. punkts).

71 Turpretī pēc tam, kad ir noteikts augstākais drošais daudzums, iespēju noteikt vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu ievērojami zemāku par minēto daudzumu nevar izslēgt, ja šī maksimālā

daudzuma noteikšanu var pamatot, ņemot vērā Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punktā minētos apstākļus, ja tas atbilst samērīguma principam.

72 Šis novērtējums katrā attiecīgajā gadījumā ir jāveic iesniedzējtiesai.

73 Šādos apstākļos uz otrā jautājuma d) apakšpunktā jautāto ir jāatbild, ka Direktīva 2002/46 ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālā daudzuma noteikšana, ja, tā kā nav apdraudējuma personu veselībai, šiem vitamīniem un šīm minerālvielām nav noteikts augstākais drošais daudzums, ja vien šāds pasākums nav pamatots ar piesardzības principu, un ja, veicot zinātnisku riska novērtējumu, tiek atklāts, ka pastāv neskaidrības par patiesu risku veselībai esamību vai pakāpi. Pēc tam, kad ir noteikts šis augstākais drošais daudzums, nevar izslēgt iespēju šādu maksimālo daudzumu noteikt ievērojami zemāku par minēto daudzumu, ja šī maksimālā daudzuma noteikšanu var pamatot, ņemot vērā Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punktā minētos apstākļus, ja tas atbilst samērīguma principam. Šis novērtējums katrā attiecīgajā gadījumā ir jāveic iesniedzējtiesai.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

74 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

**1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 10. jūnija Direktīva 2002/46/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz uztura bagātinātājiem ir jāinterpretē tādējādi, ka, neskarot EK līgumu, dalībvalstīm joprojām ir pilnvaras noteikt tiesisko regulējumu par vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu tikmēr, kamēr Eiropas Komisija šo daudzumu nav noteikusi saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 4. punktu;**

**2) papildus pienākumam ievērot EKL 28. un 30. pantu dalībvalstīm ir arī pienākums ievērot Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punktā ietvertos apstākļus, tostarp prasību, pamatojoties uz vispārpieņemtiem zinātniskiem datiem, novērtēt risku, lai noteiktu vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu, gaidot, kamēr Komisija šo daudzumu nosaka, pamatojoties uz minētā 5. panta 4. punktu;**

**3) Direktīva 2002/46 ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā, kāda tiek aplūkota pamata lietā, kad, nosakot minerālvielas, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu, nav iespējams precīzi aprēķināt šīs minerālvielas daudzumu, kas tiek iegūts no citiem pārtikas avotiem, un tik ilgi, kamēr Eiropas Komisija saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 4. punktu nav noteikusi vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālo daudzumu, ja pastāv risks, ka šis daudzums sasniedz augstāko šai attiecīgajai minerālvielai noteikto drošības līmeni, un ar nosacījumu, ka tiek ievērots EKL 28. un 30. pants, dalībvalsts var noteikt**

**minēto maksimālo daudzumu nulles vērtībā, neizmantojot šīs pašas direktīvas 12. pantā paredzēto procedūru;**

**4) Direktīvas 2002/46 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas, ka atbilstoša etiķete varētu atturēt patērētāju grupu, kurai tā ir paredzēta, izmantot uzturvielu, kurai, to lietojot nelielās devās, ir labvēlīga iedarbība uz šo grupu, nav svarīgs apstāklis vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālā daudzuma noteikšanai. Atšķirību starp dažādu patērētāju grupu jutības līmeņiem ņemšana vērā var ļaut dalībvalstij piemērot visiem iedzīvotājiem tādu maksimālo daudzumu, kurš ir pielāgots īpašai patērētāju grupai, piemēram, bērniem, vienīgi tad, ja šis pasākums ir ierobežots ar to, kas ir nepieciešams, lai nodrošināto to personu veselības aizsardzību, kuras ietilpst šajā grupā, ja minētais pasākums ir samērīgs ar noteikto mērķi un ja šo mērķi nevar sasniegt, piemērojot mazāk ierobežojošus pasākumus tirdzniecībai Eiropas Savienības iekšienē, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai;**

**5) Direktīva 2002/46 ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā vitamīnu un minerālvielu, ko var izmantot uztura bagātinātāju ražošanā, maksimālā daudzuma noteikšana, ja, tā kā nav apdraudējuma personu veselībai, šiem vitamīniem un šīm minerālvielām nav noteikts augstākais drošais daudzums, ja vien šāds pasākums nav pamatots ar piesardzības principu, un ja, veicot zinātnisku riska novērtējumu, tiek atklāts, ka pastāv neskaidrības par patiesu risku veselībai esamību vai pakāpi. Pēc tam, kad ir noteikts šis augstākais drošais daudzums, nevar izslēgt iespēju šādu maksimālo daudzumu noteikt ievērojami zemāku par minēto daudzumu, ja šī maksimālā daudzuma noteikšanu var pamatot, ņemot vērā Direktīvas 2002/46 5. panta 1. un 2. punktā**

**minētos apstākļus, ja tas atbilst samērīguma principam. Šis novērtējums katrā attiecīgajā gadījumā ir jāveic iesniedzējtiesai.**

[Paraksti]